

ΘΕΜΑ : Απάντηση σε ερώτηση του Βουλευτή κ. Γραμμένου Βασίλειου Βουλευτή Α' Αθηνών
Σχετ. : Η με αρ. 5573/3.7.2024 ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού σας ενημερώνουμε για τα εξής :

Η Υπηρεσία μας (Δ/ση Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών) συντηρεί 2.203 σηματοδοτικές εγκαταστάσεις σε ολόκληρο το λεκανοπέδιο της Αττικής. Σημειώνεται ότι η Υπηρεσία μας και κατ' επέκταση η Περιφέρεια Αττικής συντηρεί όχι μόνο τους σηματοδότες που υπάρχουν στους οδικούς άξονες αρμοδιότητας της ως οφείλει βάση του Καλλικρατικού νόμου, αλλά και τους σηματοδότες οι οποίοι βρίσκονται στα δημοτικά δίκτυα αφού εγγράφως οι δήμοι έχουν δηλώσει την αδυναμία τους να το πράξουν λόγω της απολύτως εξειδικευμένης τεχνογνωσίας που απαιτείται.

Επίσης συντηρεί τα δίκτυα ηλεκτροφωτισμού στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς της ήτοι στο Πρωτεύον Αστικό Οδικό Δίκτυο, στο οδικό δίκτυο πρώην ΔΕΣΕ και στο παράπλευρο οδικό δίκτυο των Εθνικών οδών και της Αττικής Οδού.

Τα παραπάνω υλοποιεί μέσω συμβάσεων με εργολάβους που έχουν την απαραίτητη προς τούτο τεχνογνωσία και εμπειρία, 2 ετούς συνήθως διάρκειας και αναλόγως των διατιθέμενων πιστώσεων. Οι διαγωνισμοί ειδικά όσον αφορά στη σηματοδότηση είναι για συμβάσεις παροχής υπηρεσιών 4.000.000 ευρώ και άνω και συνεπώς ανοιχτοί ηλεκτρονικοί διεθνείς διαγωνισμοί.

Ουδέποτε τόσο για τη φωτεινή σηματοδότηση όσο και για τον ηλεκτροφωτισμό έχει καταφύγει σε απευθείας αναθέσεις καθώς το ποσό για το οποίο η νομοθεσία επιτρέπει τις απευθείας αναθέσεις είναι 30.000 για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών (έργα φωτεινής σηματοδότησης) και 60.000 για τα δημόσια έργα (έργα ηλεκτροφωτισμού), ποσά που επαρκούν μόνο για λίγες ημέρες συντήρησης.

Σχετικά με τις αναφορές της εφημερίδας σε «μια σειρά από περιπτώσεις μη λειτουργίας των φωτεινών σηματοδοτών σε κεντρικές, κομβικές για την κυκλοφοριακή ασφάλεια αρτηρίες του λεκανοπεδίου των Αθηνών» αν και η Περιφέρεια Αττικής διαθέτει αυτόματο σύστημα αναγγελίας βλαβών δεν υπάρχει καμία καταγεγραμμένη βλάβη η οποία να έχει ξεπεράσει το εύλογο διάστημα (από 6 ώρες έως 48 ώρες αναλόγως τη βλάβη) που απαιτείται για την αποκατάστασή της, δεδομένου ότι βλάβες πάντα δημιουργούνται και πάντα θα δημιουργούνται ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι εργολαβίας, γιαυτό εξάλλου υπάρχει και η ανάγκη ενεργούς εργολαβίας συντήρησης. Μόνη εξαίρεση η οποία αποκαταστάθηκε εντός 6 ημερών ήταν αυτή στις σηματοδοτικές εγκαταστάσεις πέριξ της πλατείας Ομονοίας στις οποίες όμως είχε λάβει χώρα βανδαλισμός από αγνώστους με αποτέλεσμα να καταστραφεί πλήρως το ερμάριο που στεγάζει το μετρητή ΔΕΗ, ο μετρητής ΔΕΗ είχε αποξηλωθεί και δεν ανεβρέθη, είχε καταστραφεί επίσης ο ηλεκτρολογικός πίνακας εντός του ερμαρίου, η τσιμεντένια βάση του ερμαρίου και είχαν αποξηλωθεί και καταστραφεί τα καλώδια που ρευματοδοτούν τους σηματοδότες σε μεγάλο μήκος. Και όλα αυτά χωρίς ουδείς να το αντιληφθεί και να συλληφθεί. Για την επαναλειτουργία των σηματοδοτών θα έπρεπε να αποκατασταθούν όλα τα παραπάνω, να εκδοθεί νέα Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη (ΥΔΕ) και να κατατεθεί πρωτότυπη στη ΔΕΔΔΗΕ και κατόπιν αυτών να έρθει η ΔΕΔΔΗΕ να εγκαταστήσει νέο ρολόι. Όπως είναι προφανές όλες αυτές οι εργασίες απαιτούν χρόνο και δεν είναι δυνατόν να γίνουν αυθημερόν καθώς μόνο η κατασκευή της βάσης του ερμαρίου απαιτεί τουλάχιστον 48 ώρες για τη σκλήρυνση του μπετόν.

Ανεξάρτητα με τα ανωτέρω, είναι γεγονός ότι στην παρούσα υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στην εξέλιξη των δημοπρατούμενων έργων τόσο στη φωτεινή σηματοδότηση όσο και στον ηλεκτροφωτισμό.

Ειδικότερα :

1. Όσον αφορά στη φωτεινή σηματοδότηση

Ο ανοικτός διεθνής ηλεκτρονικός διαγωνισμός της σύμβασης παροχής υπηρεσιών που δημοπρατήθηκε από την Περιφέρεια Αττικής προϋπολογισμού 4.499.992,24 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), που αφορά στη συντήρηση και άρση βλαβών για δεκαεννέα (19) μήνες, του εξωτερικού δικτύου των σηματοδοτικών εγκαταστάσεων ήτοι των ιστών, των σηματοδοτών, των καλωδίων τροφοδοσίας κ.λπ., δεν έχει ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει στην παρούσα ενεργή σύμβαση συντήρησης και συνεπακόλουθα αδυναμία συντήρησης των σηματοδοτικών εγκαταστάσεων.

Παραθέτουμε στη συνέχεια τα πραγματικά γεγονότα που συνέβησαν και οδήγησαν στη μη ολοκλήρωση των διαδικασιών δημοπράτησης.

Η διάρκεια της προηγούμενης σύμβασης, ίδιου φυσικού αντικείμενου θα ολοκλήρωνε τις εργασίες της όπως είχε καθοριστεί στα συμβατικά τεύχη της στις 28.02.2024.

Η Περιφέρεια Αττικής προκήρυξε στις 17.8.2023 (6 μήνες και πλέον πριν την ημερομηνία λήξης) ανοικτό διεθνές ηλεκτρονικό διαγωνισμό, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών με αντικείμενο την ετοιμότητα προσωπικού και μηχανημάτων για την άμεση επέμβαση του αναδόχου, εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, στις σηματοδοτικές εγκαταστάσεις, που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης (2.203 σηματοδοτικές εγκαταστάσεις), για την αποκατάσταση βλαβών ή ζημιών και την επαναλειτουργία τους.

Κατά της ανωτέρω διακήρυξης υπεβλήθη στις 11.9.2023 προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ), η οποία έγινε δεκτή με την από 6.11.2023 απόφαση της Αρχής και η Περιφέρεια Αττικής ως όφειλε ματαιώσει το διαγωνισμό και αποφάσισε την επαναδημοπράτησή του, με ανασύνταξη των τευχών δημοπράτησης, και συμμόρφωση με τα διαλαμβανόμενα στην Απόφαση της Αρχής.

Εξαιτίας της ματαίωσης του άνω ανοικτού δημόσιου ηλεκτρονικού διαγωνισμού και μέχρι την προσαρμογή των όρων της διακήρυξης και επαναδιατύπωση των προδιαγραφών, σύμφωνα με τις επιταγές της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, η Π.Α. δεν είχε άλλη επιλογή, για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ασφάλειας των διακινούμενων πολιτών, από την προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32 παρ.2(γ) του Ν.4412/16 για τη δημοπράτηση ενός έργου 3μηνιας διάρκειας, προϋπολογισμού 500.000 ευρώ, για την εκτέλεση των λίαν απαραίτητων εργασιών άρσης βλαβών μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών επαναδημοπράτησης του ανοικτού διαγωνισμού. Η Περιφέρεια Αττικής ζήτησε και έλαβε σύμφωνη γνώμη την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. για την προσφυγή στην διαδικασία διαπραγμάτευσης η οποία και την έκρινε ως νόμιμη. Κατόπιν της κοινοποίησης της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ η Π.Α. προέβη άμεσα σε πρόσκληση τριών οικονομικών φορέων για υποβολή προσφοράς, κατακύρωσε το διαγωνισμό και απέστειλε το φάκελο για προσυμβατικό έλεγχο. Παρά το γεγονός ότι υπήρχε απόφαση από την ΕΑΔΗΣΥ ότι η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης ήταν απολύτως νόμιμη, στις 3.4.2024 ασκήθηκε κατά της άνω διαδικασίας προδικαστική προσφυγή για την οποία η ΕΑΔΗΣΥ δεν εξέδωσε απόφαση, αφού είχε ήδη αποφανθεί επί αυτού, και κατά συνέπεια τεκμαίρεται η σιωπηρή απόρριψή της.

Κατά της ως άνω σιωπηρής απόρριψης ασκήθηκε αίτηση αναστολής και ακύρωσης κατ' άρθρο 372 του Ν.4412/2016 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (Δ.Εφ.Α) η οποία επιδόθηκε στην Υπηρεσία μας την 14.6.2024. Κατόπιν τούτου ο προσυμβατικός έλεγχος διεκόπη προκειμένου να εκδώσει απόφαση το ΔΕΦΑ. Το ΔΕΦΑ έχει ορίσει ημερομηνία συζήτησης του θέματος τον Σεπτέμβριο και συνεπώς μέχρι τότε και μέχρι η απόφαση να καθαρογραφεί και να μας αποσταλεί (η εμπειρία μας λέει ότι αυτό δεν θα γίνει πριν το τέλος του έτους) δεν θα συμβασιοποιηθεί ούτε αυτό το έργο που δημοπρατήθηκε με τη διαδικασία του άρθρου 32 παρ.2(γ) του Ν.4412/16, για την προάσπιση του δημόσιου συμφέροντος.

Συνεπώς ουδέποτε συνήφθη σύμβαση με διαπραγμάτευση και η μια και μοναδική φορά που με σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ η Π.Α. κατέφυγε σε αυτή δεν κατέστη εφικτό αυτή να συναφθεί αφού η νομοθεσία δίνει τη δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς με τα ένδικα μέσα να κωλυσιεργούν τις διαδικασίες αδιαφορώντας για τις συνέπειες που οι πράξεις τους δημιουργούν.

Παράλληλα η Υπηρεσία ανασύνταξε τα τεύχη του ανοικτού διαγωνισμού, αφού οι απαιτήσεις σχεδόν 8 μήνες μετά (από τότε που συντάχθηκε η πρώτη μελέτη περί τον Απρίλιο του 2023 μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023 που ακυρώθηκε το έργο) είχαν αλλάξει, διαμόρφωσε τους όρους της διακήρυξης σε συμμόρφωση με τα διαλαμβανόμενα στην Απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ και διακήρυξε εκ νέου το διαγωνισμό. Και κατά της νέας διακήρυξης υπεβλήθη εκ νέου προδικαστική προσφυγή η οποία στην παρούσα βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασής της. Σημειώνεται ότι η ΕΑΔΗΣΥ ορίζει συζήτηση εντός 60 ημερών από την κατάθεση της προσφυγής και εκδίδει απόφαση εντός 20 ημερών από τη συζήτηση. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι κάθε προδικαστική προσφυγή προκαλεί καθυστέρηση 80 ημερών στη διαγωνιστική διαδικασία εφόσον επιβληθούν ασφαλιστικά μέτρα.

Η Υπηρεσία μας προσπαθεί με κάθε μέσο να συντηρήσει τους σηματοδότες και μέχρι τώρα αν και έχουν παρέλθει ήδη 4 μήνες από τη λήξη της προηγούμενης σύμβασης δεν έχουν παρατηρηθεί σοβαρά προβλήματα στην κυκλοφορία ούτε κίνδυνοι για τους πολίτες. Όμως επειδή ήδη έχει παρέλθει μεγάλο διάστημα και οι απαιτήσεις αυξάνουν, από εδώ και πέρα η άρση βλαβών είναι πιο δύσκολη καθώς εξαντλούνται σιγά σιγά και τα αποθέματα των υλικών που διαθέτουμε στις αποθήκες μας.

2. Όσον αφορά στον ηλεκτροφωτισμό

Η Περιφέρεια Αττικής προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου για το έργο συντήρησης και άρσης βλαβών των δικτύων Ηλεκτροφωτισμού στο ΠΑΟΔ εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας Αττικής προϋπολογισμού 806.451,61 € (πλέον ΦΠΑ 24%) Η προηγούμενη σύμβαση με το ίδιο αντικείμενο θα έληξε στις 25.12.2023.

Ο διαγωνισμός ολοκληρώθηκε έγκαιρα και στις 12.12.2023, πριν την λήξη της προηγούμενης εργολαβίας, με απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Π.Α. κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός στο μειοδότη.

Κατά της παραπάνω απόφασης ασκήθηκε στις 22.01.2024 προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ από τον δεύτερο κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικό φορέα.

Η ΕΑΔΗΣΥ εξέδωσε απόφαση στις 19.3.2024 σύμφωνα με την οποία δεν δικαίωσε τον προσφεύγοντα αλλά ζήτησε από την Επιτροπή του Διαγωνισμού να αιτιολογήσει περαιτέρω την κρίση της ως προς την αξιολόγηση της προσφοράς του μειοδότη και τελικώς μετά την εκ νέου αξιολόγηση της προσφοράς του μειοδότη η Υπηρεσία εισηγήθηκε εκ νέου την κατακύρωση του διαγωνισμού στον αρχικό μειοδότη. Αν τελικώς αυτό γίνει αποδεκτό και καταθέσει ο μειοδότης σωστά δικαιολογητικά κατακύρωσης, το έργο θα κατακυρωθεί και θα αποσταλεί για προσυμβατικό έλεγχο. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας και η υπογραφή της σύμβασης αναμένεται περί τα τέλη Νοεμβρίου.

Η Π.Α. καθώς δεν είχε ενεργή σύμβαση από τις 25/12/2023 και υπό το φόβο ότι οι συγκεκριμένοι οικονομικοί φορείς ανεξάρτητα από την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ θα προσφύγουν τελικά, είτε ο ένας είτε ο άλλος, στο Δ.Εφ.Α για ακύρωση της απόφασης τους Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, ενέκρινε στις 6 Φεβρουαρίου 2024 την προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32 παρ. περ.(γ), για ένα έργο 6μηνιας διάρκειας προϋπολογισμού 400.000 € (συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α) ώστε να καλύψει τις υφιστάμενες και τις τρέχουσες βλάβες μέχρι την ολοκλήρωση του μεγάλου διαγωνισμού.

Κατά της διαδικασίας προσέφυγαν τόσο ο μειοδότης όσο και ο οικονομικός φορέας που είχε κάνει την προσφυγή στο μεγάλο έργο.

Τελικώς η ΕΑΔΗΣΥ απέρριψε τις προσφυγές κρίνοντας ότι η Υπηρεσία **νόμιμα** προσέφυγε στην διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016.

Κατόπιν αυτού το έργο απεστάλη για προσυμβατικό έλεγχο κατά τον οποίο η Υπηρεσία Επιτρόπου απεφάνθη ότι κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης καθώς έκρινε ότι δεν ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 και η Υπηρεσία **μη νόμιμα** προσέφυγε στην διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

Ο μειοδότης και η Π.Α. προσέφυγαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο κατά της Πράξης Προσυμβατικού Ελέγχου της Υπηρεσίας Επιτρόπου και αναμένεται η απόφαση του επ'αυτού. Εξ' όσων πληροφορηθήκαμε έγινε δεκτή η ανάκληση της Πράξης. Αναμένεται η απόφαση προκειμένου να αποσταλεί στην Υπηρεσία Επιτρόπου και να άρει την απόφασή της προκειμένου να συναφθεί η σύμβαση. Επομένως μέχρι στιγμής ούτε σε αυτή την περίπτωση έχει υπογραφεί σύμβαση με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης και έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος άδικα, γιατί όπως κατέληξε τελικά δικαίως και νομίμως η Υπηρεσία προσέφυγε στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, και αν δεν είχαν γίνει όλα αυτά, θα είχαν αποκατασταθεί οι βλάβες και δεν θα βυθίζονταν σιγά σιγά οι κεντρικοί δρόμοι στο σκοτάδι. Να σημειωθεί εδώ ότι η Υπηρεσία με τους ελάχιστους υπαλλήλους που διαθέτει (μηχανικούς και συνεργεία) α.

Όπως είναι προφανές από τα ανωτέρω εκτεθέντα, η μόνη αιτία εξαιτίας της οποίας δεν υπάρχει εν ενεργεία εργολαβία αποκατάστασης βλαβών τόσο στη σηματοδότηση όσο και στον ηλεκτροφωτισμό, είναι οι αλληπάλληλες προδικαστικές προσφυγές τις οποίες υπέβαλλαν οικονομικοί φορείς στα πλαίσια της διαγωνιστικής διαδικασίας. Οι όποιες προσπάθειες της Υπηρεσίας για να επαναφέρει την ομαλότητα απέβη

άκαρπη αφού κάνανε προδικαστική προσφυγή στο κυρίως έργο και συνέχιζαν με προδικαστική προσφυγή και σε αυτό που η Υπηρεσία δημοπρατούσε για να αντιμετωπίσει επείγουσες και επικίνδυνες καταστάσεις. Η απάντηση για το πότε θα υπάρχει ενεργή εργολαβία είναι αυτή που και εμείς λαμβάνουμε όταν ρωτάμε το ίδιο : «Όταν ολοκληρωθούν τα ένδικα μέσα»

Όσον αφορά τα συνεργεία αυτεπιστασίας αυτά απαρτίζονται από ελάχιστους τεχνικούς οι οποίοι είναι στα πρόθυρα της σύνταξης. Εάν υπάρξει απόφαση για επανίδρυση συνεργείων αυτεπιστασίας αυτά θα απαιτηθεί να εξοπλιστούν με μηχανήματα και εργαλεία προκειμένου να έχουν την ικανότητα εκτέλεσης εργασιών και να εκπαιδευτούν τουλάχιστον για ένα 18μηνο προκειμένου να είναι αποδοτικοί καθώς τα αντικείμενα ιδιαίτερα της σηματοδότησης απαιτούν εξειδίκευση και εμπειρία.